

Vuk'uzenzele

**JOBS
INSIDE:**

Produced by Government Communications (GCIS)

English/Afrikaans

| November 2018 Edition 1

■ Molo Mhlaba is steadily closing the gap by offering quality education that can set girls up for life.

A ray of hope for Khayelitsha girls

KHAYELITSHA'S FIRST low-fee private school for girls Molo Mhlaba believes that people living in poor communities deserve safe, affordable and quality education.

Allison Cooper

Plagued by escalating crime, poverty and inequality, it was tough to find good education for girls in a safe environment in the Khayelitsha township. This is no longer the case as Molo Mhlaba is steadily closing the gap by offering

quality education that can set girls up for life.

Headed up by Dr Rethabile Sonibare, Molo Mhlaba – which means 'hello' world in English – opened its doors with a mere handful of learners aged between three and six in January 2018. A short ten months later, it has 38 foundation phase learners in its charge.

Inspired by the Montessori approach and a fun, playful and creative environment, the school provides quality science, technology, engineering, art and design and maths (STEAM) education, through innovative teaching and learning strategies, by teachers from the community. It is a dual English and Xhosa medium school.

“As a STEAM school, we offer subjects such as robotics and coding to three and four year olds,” Dr Sonibare confirmed.

In an area where sexual abuse is one of the biggest social ills, Molo Mhlaba provides a safe haven and

● **Cont. on page 2**

“The greatest glory in living lies not in never falling, but in rising every time we fall.”

Nelson Mandela

GO GEORGE leads in empowering people with disabilities

Page 4

Protecting the eyes and ears of children

Page 5

ALSO AVAILABLE ON:

@VukuzenzeleNews

Vuk'uzenzele

Websites: www.gcis.gov.za
www.vukuzenzele.gov.za
 E-mail: vukuzenzele@gcis.gov.za
 Tel: (+27) 12 473 0353

Free Copy

Ambisie kry mense met spesiale behoeftes agter die stuurwiel

'N BESTUURSOPLEIDINGSPROGRAM vir kwadrupeë en parapleë wat spesiaal aangepaste voertuie gebruik, maak dit makliker vir mense met gestremdhede om te bestuur.

Mense met spesiale behoeftes vind dit dikwels moeilik om toegang tot dieselfde geleenthede as mense sonder gestremdhede te kry.

Een van hierdie geleenthede is om te leer om 'n voertuig te bestuur, maar 'n unieke program deur die KwadPara-vereniging van Suid-Afrika (QASA) het 120 mense met gestremdhede geleer om aangepaste voertuie te bestuur en 80 van hulle het reeds hul bestuurderslisensies verwerf.

"Mense met gestremdhede staan dikwels enorme uitdagings betreffende beweging van plek tot plek in die gesig, hoofsaaklik omdat hulle nie in staat is om meeste van die openbare vervoerstelsels te gebruik nie. Ons wou hierdie probleem oplos en, meer belangrik, mense geskik maak vir werk," sê QASA se HUB, Ari Seirlis, wat self 'n

parapleë is.

Dit is wat die idee van die Bestuurambisie-program, wat in 2013 van stapel gestuur is, geïnspireer het. QASA het met die motorverhursmaatskappy, Avis, onderhandel om mense met gestremdhede te leer om voertuie wat vir hulle behoeftes aangepas is, te bestuur.

"Avis het die behoefte verstaan en ook die waarde wat dit vir hulle sou inhou raakgesien, aangesien hulle voertuie met handkontroles verhuur. Hulle het ingestem om ons eerste voertuig wat vir bestuurslesse gebruik sou word, te skenk," sê Seirlis.

Aansoek vir die program is beskikbaar vir kwadrupeë en parapleë wat reeds 'n leerlinglisensie het.

"Hulle word geassesseer deur 'n arbeidsterapeut om seker te maak dat hulle sonder risiko, die behendigheid en vermoë het

om met aangepaste kontroles, te kan bestuur. 'n Middeletoets word dan gedoen om te bepaal hoeveel die deelnemers vir die program kan betaal en die res van die koste word befonds," verduidelik Seirlis.

Deelnemers kry 'n volle reeks bestuurslesse, totdat hulle gereed is om hulle toets af te lê.

Een van QASA se suksesverhale is Carol Khoza, wat ná 'n motorongeluk twee jaar gelede, 'n parapleë geword het.

"Openbare vervoer het vir my aaklig geword. Ek onthou toe ek eenkeer in 'n taxi geklim het, het hulle my ingelaai en my rolstoel buite gelos om meer passasiers kon te oplaai," sê Khoza.

Khoza het, met die steun van die Bestuurambisie-program, haar droom verwesenlik en 'n bestuurderslisensie gekry.

"Ek bedank QASA dat hul-

■ Carol Khoza is een van 80 mense met 'n gestremdheid wat danksy die KwadPara-vereniging van Suid-Afrika (QASA) se Bestuurambisie-program hulle bestuurderslisensies gekry het.

le vir my, my vryheid, onafhanklikheid en selfvertroue,

teruggegee het." ■

Kontak QASA by 031 767 0348/0352 of stuur 'n e-pos na info@qasa.com vir meer inligting oor aansoek vir die Bestuurambisie-program.

GO GEORGE neem leiding om mense met gestremdhede te bemagtig

GEORGE in die Wes-Kaap hou die titel as een van die vriendelikste stede vir mense met spesiale behoeftes.

Toegang tot openbare vervoer is dikwels vir mense met gestremdhede 'n uitdaging, omdat baie busse en minibusse nie die fasiliteite het om passasiers met spesiale behoeftes te vervoer nie.

Munisipaliteite regoor die land spring nou in om hierdie probleem op te los en die George Plaaslike Munisipaliteit stel nuwe standaarde oor hoe openbare vervoer tot diens vir mense met gestremdhede kan wees.

Die GO GEORGE bussnelvervoerstelsel (BSV-stelsel), wat deur 'n toelaag van die Nasionale Departement van Vervoer befonds word, het 'n vloot van 35 minibusse, 36 standaard busse en 33 midibusse. Al hierdie voertuie is toegerus vir rolstoel.

Die standaard- en midibusse is met elektroniese opritte, spesiale sitplekke en ander

■ Die GO GEORGE-minibusse was die eerste van hul soort wat toegerus is om mense in rolstoel te vervoer.

standardeienskappe, toegerus. Spesiale aandag is aan die minibusse geskenk, wat, met die bekendstelling in 2015, die eerste in Suid-Afrika was om 'n hysstelsel te gebruik om passasiers met rolstoel op te hys. Hulle het ook 'n rolstoelbergplek en hidrouliese deure

wat dit maklik maak vir gestremde passasiers om in die bus te klim.

"Dit is die enigste busdiens in Suid-Afrika wat heeltemal toeganklik is," sê GO GEORGE se bestuurder, James Robb.

"Hierdie is een van die

kernpilare van die GO GEORGE-stelsel. Dit is van kritiese belang dat elke persoon in George toegang tot openbare vervoer het om by hul werkplekke te kom, inkopies te doen, godsdienste beoefen, en om ontspanningsplekke en dienste soos

gesondheidsorg te bereik.

"Passasiers met spesiale behoeftes waardeur dit dat hulle behoeftes in ag geneem word, asook dat daar begrip is vir hul stryd om by plekke uit te kom en dat reisvaardigheid hulle meer onafhanklik maak."

Rodrique Felix, een van die busdiensgebruikers, was 18 maande gelede in 'n motorfietsongeluk betrokke. Hy is tans in 'n rolstoel, maar sê dat die busdiens dit vir hom maklik gemaak het om by die hospitaal te kom.

"Trouens, die hele stad van George is uiters rolstoelvriendelik, wat 'n groot voordeel is," sê Rodrique.

Die munisipaliteit het ook verskeie ander ondersteuningsstelsels vir mense met spesiale behoeftes, insluitend 'n Read-Speaker-funksie op die munisipale webwerf wat teks in klank omsit. ■